

The background image is a warm, golden-toned photograph of a vast wheat field. In the upper left, a green combine harvester is partially visible, working in the field. The sun is low on the horizon, creating a strong backlight effect and a hazy atmosphere. A line of trees and a distant tower are visible on the horizon. The overall mood is peaceful and agricultural.

GRAINEX

Организиран борсов пазар
на агрокултури и торове

Ноември
2022

- Същност
- Цели
- Характеристики
- Модел
- Продукти и контракти
- Спецификация на продукт
- Условия, период и точка на доставка
- Платформа за търговия
- Процес на електронна търговия
- Членство в GrainEx
- Обезпечение на търговията
- Ползи

- GrainEx е **организиран борсов пазар** на агрокултури и торове.
- По същество GrainEx е **електронна платформа** за неприсъствена търговия с физическа доставка на индивидуална точка.
- Електронната платформа дава възможност на търговските участници да обявяват, изменят и приемат **поръчки за покупка и продажба** на зърнени култури и торове.
- GrainEx създава условия за своите членове да **търгуват и печелят**, като съчетава по място, време, количество и цена търсенето и предлагането на зърнени култури и торове.

- **Насърчаване** на зърнопроизводителите да търгуват на единен електронен организиран борсов пазар, удовлетворяващ нуждите на бранша
- **Дигитализиране и внедряване** на нови технологични решения за търговия в аграрния сектор
- Постигане на **икономическа устойчивост** и увеличаване на **конкурентоспособността** на аграрния сектор
- Увеличаване **ликвидността** на пазара в аграрния сектор
- Повишаване на **доверието** между пазарните участници, в т.ч. зърнопроизводители, търговци и крайни клиенти

- Електронна платформа за неприсъствена търговия
- Търговия с физическа доставка на индивидуална точка – складова база, пристанище и т.н.
- Тип членска организация – борсови членове и техните представители борсови агенти/брокери
- Унифицирани критерии за приемане на борсови членове
- Обучение и сертифициране на борсови агенти
- Единни Правила за търговия и Правила за обезпечения
- Стандартизирани продукти и специализирани търгове
- Кодекс за поведение на борсовите членове
- Независимо звено Надзор на пазара

Електронна платформа

Електронна система за търговия (Back-end и Engine)

Търговски екран (Front-end интерфейс за потребители)

Регистър поръчки

Регистър сделки

Модул за управление на риска

Бек-офис система

Регистър на борсовите членове

Регистър на борсовите агенти

Модул за управление на финансите

Дигитален обмен на информация с трети страни

База данни

Интернет страница

Обобщени данни за търговията

Статистика и анализи

Правила, процедури и документи

Новини, Пазарни съобщения и полезна информация

Надзор на пазара

Независим помощен орган

Наблюдава функционирането на пазара

Подпомага управлението и контрола на дейността на пазара

Следи за спазване на правилата

Клирингова къща (предстои)

Central Counterparty (страна по сделката)

Клиринг и сетълмент на сделки с деривати

Връзка с финансови институции

Продукти и контракти

GRAINEX

- **Продукти** — Хлебна пшеница, фуражна пшеница, царевица, маслодаен слънчоглед, торове и др.
- **Контракти** — стандартизирани контракти с дневен, седмичен и месечен период на доставка и различна франкировка (FCA, CPT, DAP)
- **Специализирани търгове (Auctions)** — По заявка и условия на борсов член в качеството на възложител
- **Двустранни договори (Bilateral contracts)** — Регистрация на Over-the-Counter (OTC) сделки
- **Удостоверение за сключена сделка** — ФИШ
- **Стандартизиран писмен договор за покупко-продажба** (при желание на страните по сделката)

grainex.bg

Спецификация на продукт

GRAINEX

- Борсов сегмент
- Вид стока и описание
- Качествена характеристика на стоката
- Точка и условия на доставка
- FCA, DAP и FOB
- Период и размер на доставка
- Мерна единица на контракт
- Минимален размер на лот и контракт
- Ценова единица и стъпка
- Цена, бонификация и рефакция
- Дни за търговия и търговска сесия
- Условия за Клиринг и сетълмент
- Публикуване на данни

Сегмент	Зърнени култури
Продукт	Хлебна пшеница
Описание	Продуктът „Хлебна пшеница“ осигурява търговия с бъдещ период на доставка.
Точка на доставка	Доставката може да се осъществи на една или повече физически точки.
Доставка	Всички сделки водят до физическа доставка.
Период на доставка	Календарен месец.
Размер на доставката	Размерът на доставката е равен на размера на сделката.
Мерна единица на контракт	Метричен тон
Минимален размер на контракт	1 лот (1 мт)
Минимален размер на партидата	1 лот (т.е. минимално количество = 1 мт)
Стъпка в количество	1 лот (т.е. стъпка в количество = 1 мт)
Ценова единица	лева/мт
Стъпка в цена	0,01 лева/мт
Цена, Бонификация или Рефакция	За отклоненията от базисните показатели и при двете еталонни качества се извършва количествена или стойностна бонификация, както следва: ...
Време	Използва се източноевропейско време (EET), като се съобразява преминаването към лятно и зимно часово време.
Търговска сесия	Отворена от 10:00 ч. до 16:00 ч. на всеки работен ден.
Дни за търговия	Всеки работен ден. Дните за търговия са посочени в Търговския календар на пазара.
Клиринг и сетълмент	За уреждане на задълженията по сделката се изпраща информация на Клиринговата къща. До въвеждане на клирингова услуга се прилагат Правилата за обезпечение на организирания борсов пазар и допълнителен Инструмент за управление на кредитния риск (CRMI).
Публикуване на данни	Обобщени данни се публикуват на интернет страницата за всеки ден на търговия.

Условия, точка и период на доставка

GRAINEX

- **FCA** - франко превозвача. Продавачът има задължение да достави стоките на купувача на уговореното местоположение
- **DAP** - доставка до място. Продавачът поема разходите и риска, свързаните с транспортиране на стоките до уговореното местоположение
- **FOB** - франко борд. Продавачът поема всички разходи и рискове до доставка на стоките на борда на кораба
- **Индивидуална точка на физическа доставка** – регистрацията се инициира от членовете на пазара на GrainEx. Актуален списък на сайта grainex.bg
- **Месечен контракт** – доставка в работните дни на избрания календарен месец
- **Седмичен контракт** – доставка в работните дни на избраната календарна седмица
- **Дневен контракт** – доставка в избрания календарен ден

- Варна Запад
- Варна Изток
- Одесос Варна
- ПЧМВ Варна
- ТЕЦ Езерово
- Девня
- Балчик
- Видин
- Русе
- Силистра
- Свищов
- и др.

grainex.bg

Платформа за търговия

GRAINEX

- Софтуер за електронна неприсъствена борсова търговия, използван в над 50 борси в Европа и света
- Позволява **конфигуриране** на продукти спрямо изискванията на пазара
- **Индивидуален достъп** и персонализация на работния екран за всеки борсов агент
- Сключване на сделки чрез **ръчно потвърждение** (Click-Trading)
- **Модул за управление на риска** — финансово обезпечение на поръчки и инструмент за управление на риска (CRMI)
- Принцип на **анонимност** до сключване на сделка
- **История** на поръчките и сделките
- Изчисление на **референтни цени** на търговията в реално време

grainex.bg

Процес на електронна търговия

GRAINEX

The image displays the Grainex.bg trading platform interface, showing a complex grid of market data for various agricultural commodities. The main section is divided into four columns, each representing a different commodity: Corn FCA, Feed Wheat FCA, Milling Wheat FCA, and Sunflower Seed FCA. Each column contains a table with columns for Comp, Qty, Bid, Ask, and Last. The data is organized by date, with rows for Prompt delivery, Jul-22, Aug-22, Sep-22, Oct-22, Nov-22, and Dec-22. The interface also includes a sidebar on the right with an 'Activity Ticker' showing recent trades and an 'Order Book' for the selected commodity. At the bottom, there is a 'Trades' section displaying a list of recent transactions with columns for Trade ID, Date/Time, Product, Period, Price, Quantity, Paid/Given, Initiator Trader, Initiator Company, Initiator Broker, Aggressor Trader, Aggressor Company, and Aggressor Broker. The interface is dark-themed and includes various navigation and search tools.

Commodity	Comp	Qty	Bid	Ask	Last
Corn FCA					215.00
Feed Wheat FCA					30.00
Milling Wheat FCA					50.00
Sunflower Seed FCA					

Trade ID	Date/Time	Product	Period	Price	Quantity	Paid/Given	Initiator Trader	Initiator Company	Initiator Broker	Aggressor Trader	Aggressor Company	Aggressor Broker
888	16.6.2022 r. 15:22:39	Fertilizers/Milling Wheat (ratio)	Aug-22	50.00	5 000	Given	Test Trader 1 COMC	Company C	Toma Tomov	Test Trader 1 COMB	Company B	Toma Tomov
887	16.6.2022 r. 13:04:25	Corn DAP	Aug-22	500.00	7 000	Given	Test Trader 1 COMB	Company B	Toma Tomov	Test Trader 1 COMD	Company D	Toma Tomov
886	16.6.2022 r. 12:56:13	Corn DAP	Oct-22	700.00	3 000	Paid	Test Trader 1 COMA	Company A	Toma Tomov	Test Trader 1 COMC	Company C	Toma Tomov
885	16.6.2022 r. 11:02:18	Corn DAP	Jul-22	500.00	500	Paid	Test Trader 1 COMA	Company A	Toma Tomov	Test Trader 1 COMB	Company B	Toma Tomov
884	14.6.2022 r. 12:59:08	Milling Wheat FCA	Sep-22	680.00	5 000	Paid	Test Trader 1 COMA	Company A	Toma Tomov	Test Trader 1 COMC	Company C	Toma Tomov
883	10.6.2022 r. 10:31:58	Milling Wheat FCA	Sep-22	600.00	20 000	Given	Test Trader 1 COMA	Company A	Toma Tomov	Test Trader 1 COMB	Company B	Toma Tomov
882	6.6.2022 r. 15:54:45	Milling Wheat FCA	Oct-22	543.00	3 500	Given	Test Trader 1 COMC	Company C	Toma Tomov	Test Trader 1 COMF	Company F	Toma Tomov

Регистрация на поръчка

GRAINEX

Борсов агент – Инициатор избира:

- Продукт
- Покупка или Продажба (Bid или Ask)
- Условия на доставка (Франкировка)
- Период на доставка (Календарен месец)

JOULE		DAP		FCA		FOB		Fertilizers		Trades		+																																			
Corn FCA												Feed Wheat FCA												Milling Wheat FCA												Sunflower Seed FCA											
		Comp	Qty	Bid	Ask	Qty	Comp	Last	Comp	Qty	Bid	Ask	Qty	Comp	Last	Comp	Qty	Bid	Ask	Qty	Comp	Last	Comp	Qty	Bid	Ask	Qty	Comp	Last																		
+ - Prompt								215,00																																							
+ - Jul-22								30,00																																							
+ - Aug-22								300,00	COMA	3 000	890,00	950,00	7 000	COMB								700,00																									
								123,00																																							
+ - Sep-22		COMA	5 000	800,00	820,00	8 000	COMC																																								
		COMB	3 000	790,00	850,00	2 500	COMD																																								
+ - Oct-22																COMC	3 000	990,00																													
																COMD	3 000	890,00																													
+ - Nov-22																																															
+ - Dec-22																																															

Регистрация на поръчка

GRAINEX

Борсов агент - Инициатор избира:

- Цена
- Количество
- Условия на доставка
- Валидност на поръчката

Модулът за Управление на риска проверява изпълнени ли са условията за регистрация на поръчката.

Поръчката приема следните характеристики:

- Хлебна пшеница
- FCA (Free Carrier)
- Доставка в работни дни Октомври 2022 г.
- Цена 700 лв./т.
- Количество 1000 т.
- Точка на доставка №345

The screenshot displays the Grainex trading interface for a bid entry. The interface is dark-themed with white text. At the top, it shows a green circle with a 'B' and the text 'Corn FCA Oct-22'. Below this, there are several input fields and buttons. The 'Price' field is set to 700, and the 'Quantity' field is set to 1000. There is a checkbox for 'AoN' which is checked. The 'Total Quantity' field is set to 1000. The 'Price Delta' field is empty. The 'Status' dropdown is set to 'Firm', and the 'Expiry' dropdown is set to 'Good Till Cancelled'. At the bottom, there are two buttons: 'Bid' (highlighted in green) and 'Cancel'. On the right side, there are three 'Delivery Point' fields: 'Delivery Point' (345), 'Delivery Point 2' (0), and 'Delivery Point 3' (0). Orange arrows point to various elements: one to the 'B' icon, one to the 'Price' field, one to the 'Quantity' field, one to the 'Total Quantity' field, one to the 'Status' dropdown, one to the 'Expiry' dropdown, and one to the 'Bid' button.

Field	Value
Price	700
Quantity	1000
Total Quantity	1000
Price Delta	
Status	Firm
Expiry	Good Till Cancelled
Delivery Point	345
Delivery Point 2	0
Delivery Point 3	0

Потвърждаване на поръчка

GRAINEX

Борсов агент - Агресор потвърждава избрана от него поръчка и се съгласява с условията ѝ:

- Продукт
- Период на доставка
- Количество
- Цена
- Точка на доставка
- Условия на доставка

Модулът за Управление на риска проверява изпълнени ли са условията за сключване на сделка

Deal Order

Corn FCA

Oct-22

Bulgarian Energy Trading Platform

Delivery Point: 345

Delivery Point 2: 0

Delivery Point 3: 0

Qty

1000

Price

700.00

Trading account...

☐ I confirm these details are correct

Sell

Cancel

Сделката се регистрира в Регистър Сделки

- Борсовите агенти на страните по сделката получават **нотификация на екран** за сключената сделка
- Борсовите агенти на страните по сделката получават незабавно по имейл **Удостоверение за сключена сделка** – ФИШ
- Всички участници на пазара получават съобщение в **Activity Ticker** за сключена сделка
- Страните по сделката са **анонимни** за останалите участници на пазар

Trades - (327)

New Trade Current, Pending All Trades Both Search (e.g. NBP or Coal)

Trade ID	Date/Time	Product	Period	Price	Quantity	Paid/Given	Initiator Trader	Initiator Company	Aggressor Trader	Aggressor Company	Delivery Point
894	30.6.2022 r. 11:46:06	Milling Wheat FCA	Aug-22	700,00	1 000	Given	Test Trader 1 COMA	Company A	Test Trader 1 COMB	Company B	25
893	28.6.2022 r. 16:45:23	Com DAP	Aug-22	490,00	500	Given	Test Trader 1 COMA	Company A	Test Trader 1 COMB	Company B	1
892	28.6.2022 r. 16:44:43	Com DAP	Aug-22	400,00	500	Given	Test Trader 1 COMB	Company B	Test Trader 1 COMC	Company C	3
889	27.6.2022 r. 13:53:45	VTP Bulgaria Cleared	DA	10,00	10	Given	Test Trader 1 COMA	Company A	Test Trader 1 COMB	Company B	
888	16.6.2022 r. 15:22:39	Fertilizers/Milling Wheat (ratio)	Aug-22	50,00	5 000	Given	Test Trader 1 COMC	Company C	Test Trader 1 COMB	Company B	
887	16.6.2022 r. 13:04:25	Com DAP	Aug-22	500,00	7 000	Given	Test Trader 1 COMB	Company B	Test Trader 1 COMD	Company D	378
886	16.6.2022 r. 12:56:13	Com DAP	Oct-22	700,00	3 000	Paid	Test Trader 1 COMA	Company A	Test Trader 1 COMC	Company C	232
885	16.6.2022 r. 11:02:18	Com DAP	Jul-22	500,00	500	Paid	Test Trader 1 COMA	Company A	Test Trader 1 COMB	Company B	432
884	14.6.2022 r. 12:59:08	Milling Wheat FCA	Sep-22	680,00	5 000	Paid	Test Trader 1 COMA	Company A	Test Trader 1 COMC	Company C	
883	10.6.2022 r. 10:31:58	Milling Wheat FCA	Sep-22	600,00	20 000	Given	Test Trader 1 COMA	Company A	Test Trader 1 COMB	Company B	

Activity Ticker

All Activity Search (e.g. NBP or Coal)

11:46:06 - [Given] [S] Company B, Test Trader 1 COMB has sold 1 000 Tonnes of Milling Wheat FCA Aug-22

11:40:03 - Added: Company A, Test Trader 1 COMA Bid for 1000 Tonnes of Milling Wheat FCA Aug-22 at

Notifications

Dismiss All

Milling Wheat FCA Aug-22, 1 000 @ 700,00

30.6.2022 r. 11:46:06, 1 000 @ 700,00

Company A buys Company B

Milling Wheat FCA Aug-22, 1 000 @ 700,00 1

- **Придобиване на членство** посредством бърза процедура, при ясни и предварително обявени правила:
  - Подаване на заявление за членство по образец
  - Приемане и подписване на договор за членство
  - Получаване на достъп до платформата
- **Изисквания към кандидата за член:**
  - Да бъде юридическо лице
  - Да не е в производство по несъстоятелност или в ликвидация
- **Финансови ангажименти на члена:**
  - Встъпителна такса
  - Годишна членска такса, осигуряваща правото на търговия
  - Такса при сключване на сделка

Обезпечение на търговията

GRAINEX

- **Сделките**, сключени на електронната платформа на GrainEx, пораждат **финансови задължения** за членовете на пазара
- **Еднакви Правила** за обезпечение на търговията за всички членове на пазара на GrainEx
- **Парични депозити** за гарантиране на поръчките и сделките
- На електронната платформа за търговия на GrainEx се допускат за регистрация **само финансово обезпечени поръчки**
- Обезпечение на **Дневен контракт**:
  - За Купувача – 100% от стойността на сделката
  - Разплащане в системата на GrainEx от Купувача към Продавача в момента на сделката.
- Обезпечение на **Седмичен и Месечен контракт**:
  - За Купувача - 10% от стойността на сделката
  - Гаранция за добро изпълнение се блокира до края на периода на доставка

grainex.bg

- Бързоликвидна и концентрирана търговия
- Професионално управление на процесите и прилагане на добри практики
- Равно отдалечен от всички участници организиран борсов пазар
- Централизиран регистър и анализ на търговията в региона
- Гарантирана неутралност при провеждане на търговията и надзора на пазара
- Прозрачност и проследимост на сделките
- Стимулиране на конкурентоспособността
- Повишаване на доверието в аграрния сектор
- Устойчивост на модела

A close-up photograph of a person's hand reaching down into a field of golden wheat. The hand is positioned in the upper right quadrant, with fingers slightly spread. The wheat stalks are in sharp focus in the foreground, while the background is a soft, hazy landscape under a warm, golden light. The overall color palette is warm, dominated by yellows, oranges, and soft browns. Diagonal orange-brown overlays are present in the top-left and bottom-right corners.

GRAINEX

Благодарим
за вниманието!

Ноември
2022